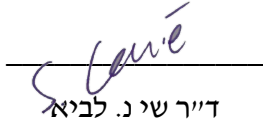

החלטת סגן הממונה על המשמעת – פסק דין

1. הנקבל תלמיד לתואר מתקדם בבית הספר לחינוך. לפי כתב הקובלנה שהוגש נגדו, הסתבר כי הנקבל הגיש עבודת סמינר, כאשר חלק מהמבוא הועתק ותורגם ממקורות שונים ללא שימוש בכללי הציטוט. בכך ייחס כתב הקובלנה לנקבל עבירות של הונאה והפרת הוראות בעבודה (סעיפים 29.3-29.4 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח)).
2. בדיון ההקראה שהתקיים בפניי (באופן מקוון) הודה הנקבל בעבירת הפרת ההוראות ובכך שחלקים ניכרים מהמבוא הועתקו ממקורות שונים. עם זאת, הנקבל כפר בעבירת ההונאה, שכן לדבריו החלק הרלוואנטי נכתב בידיעת המרצה.
3. בדיון ההוכחות שהתקיים בפניי (גם כן באופן מקוון) הודיעו הצדדים כי הגיעו להסכמה על כך שעבירת ההונאה תימחק. עם זאת, הצדדים נחלקו בשאלת העונש – האם יש לפסול את הקורס כולו או שמא רק את העבודה. לטענת הקבילה מדובר בפלגיאט ברור, ובתלמיד לתואר מתקדם. על כן העונש הראוי הוא פסילת הקורס (והרחקה על תנאי). הנקבל, מנגד, סבור כי יש לפסול רק את העבודה. לדבריו, עבירת הפרת ההוראות בעניינינו רחוקה מהונאה, והשימוש במקורות נעשה בידיעת המרצה. הוא נטל אחריות על מעשיו. לביטול הקורס כולו יש השלכה משמעותית על חייו, לרבות ההוצאה הכספית הכרוכה בתשלום עבור הקורס, אובדן ימי עבודה, ועיכוב סיום התואר (ועל כן גם אפשרויות ההעסקה).
4. שאלת העונש הראוי, ובעניינינו, האם יש מקום לפסילת הקורס כולו או רק העבודה, תלויה בחומרת העבירה. ככל שעבירת הפרת ההוראות חמורה יותר, וקרובה יותר לעבירת ההונאה, כך יהא העונש חמור יותר (והשוו לדיון הקצר בעניין ד-2021-14, שעוסק במדרג העונש בהתאמה לחומרת הפרת הוראות בבחינה).
5. עינתי בחומרי התלונה. אני סבור שדי בעניינינו בעונש של פסילת העבודה. השיקול העיקרי בעיני הוא היקף עבירת המשמעת. הנקבל הגיש עבודת סמינר בהיקף של כ-15 עמ', שכוללת מחקר עצמאי, לרבות שיחות עם נבדקים וניתוח תשובותיהם. הקובלנה מתייחסת ל-2 עמודים במבוא, שבהם כתב הנקבל את סקירת הספרות. ואכן, נראה כי רובה ככולה של סקירת הספרות מבוססת על תרגום (באמצעות גוגל טרנסלייט) מחמישה מאמרים קודמים (לרוב, פסקה מתקציר המאמר). על כך יש להצר. מדובר בהפרת הוראות ברורה שמקומה לא באוניברסיטה. כך, במיוחד כאשר מדובר בתלמיד לתואר מתקדם. אולם העובדה כי רובה המכריע של העבודה – ובפרט, החלק בו התבקש התלמיד למחקר עצמאי – מקורי, מטה את הכף בעיני להקלה מסוימת בעונשו של הנקבל.
6. אני תומך את החלטתי במספר שיקולים נוספים. ראשית, חלק המאמרים מהם תרגם הנקבל את סקירת הספרות נכתבו בידי מרצה הקורס. בהעתקה ממאמרו של מרצה הקורס קשה לייחס לנקבל את היסוד הנפשי הדרוש לעבירת ההונאה (השוו לעניין ד-2020-63). בדומה, הנקבל הפנה למאמרים הרלוואנטיים במפורש (אם כי, כמובן, תרגם פסקה מכל מאמר). פרמטרים אלו מחלישים את עוצמת החומרה של עבירת הפרת ההוראות. שנית, נמסר בדיון כי משקל העבודה הוא 80% מהציון. מן הסתם, כתיבת עבודה חדשה – כמובן בתיאום עם מרצה הקורס ובהתאמה לדרישות הקורס – מהווה עונש לא-טריוויאלי עבור הנקבל. שלישית, מדובר בקורס שנתי. ביצוע הקורס מחדש יטיל מעמסה לא מבוטלת על הנקבל (לרבות עיכוב בסיום התואר), ומן הראוי לקחת נסיבה זו בחשבון (והשוו לעניין ע-5/2022). רביעית, הנקבל הודה במעשיו ונטל אחריות. לבסוף, החלטתי לגזור על הנקבל עונש הרחקה מותנה, משמעותי. בכך יש להרתיע את הנקבל מפני הפרות משמעת נוספות.
7. אשר על כן, אני גוזר את עונשו של הנקבל כדלקמן:
 - א. פסילת העבודה נשוא הקובלנה.
 - ב. הרחקה על תנאי של שלוש שנים, למשך שלוש שנים מיום מתן פסק הדין.

פסק הדין ניתן היום, 24.3.2023.

ד"ר שי נ. לביא

ס' הממונה על המשמעת